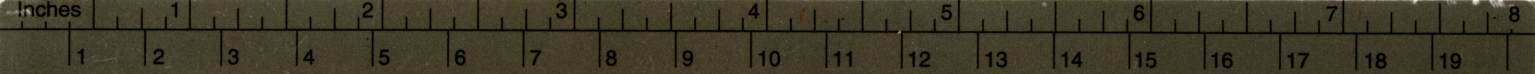

347.

Rath 347.

Centimetres

TIFFEN Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

Uj és O
KALENDARIVM
Mellyet Christus születése
után való 1678. irt,

NEUBARTH CHRISTOPH
*Melly most is az Olvasóknak kedvére
szép újragokkal meg-jobbítottott.*

LÖTSEN, BREWER SAMUEL által.

✿ Uj és O ✿

KALENDARIVM

Mellyet Christus születése
után való 1678. irt,

NEUBARTH CHRISTOPH

Melly most is az Olvasóknak kedvékre
szép képekkel meg-jobbítottam.

LÖTSEN, BREWER SAMUEL által.

Januarius XXXI. Bol. Aszsz. hava.

1 **Kis Karás:** Békeséges új **é**l **22 Beata**

* Jესűnak Egyiptomban menésérűk Matth. 2.

2 **B** Abelsz. kévánok. **hava** **23 G 4**

3 Daniel **A' fej r** **24 A. E.**

4 Mathus. **Hattyúnak** **25 N. K.**

5 Simon **szép tsillaga** **26 Sz. I.**

6 **Viz kereszt** **27 J.**

7 Julianus **fenlik.** **28 Apré**

8 Erhardus **o. r.** **29 Iqar**

* Jესus 12. éztendőslővén, Luc. 2.

9 **B i. Ep.** Tilemon **Ti** **30 G 5**

10 Remete Pál **Vigyá-** **31 Sylar**

11 Honor **zók a' kő fala-** **1 K. K.**

12 Reinhold **őigen** **2 Abal**

13 Hilarius **vigyázza** **3 Dani**

14 Felix **ok, mert az** **4 Mat:**

15 Habak. **ellenség** **Simé**

* Az Canabéli menyegzőrűl, Joh. 3.

16 **B 2** Marcell **2. r.** **6 F**

Handwritten text in cursive script, likely a personal note or signature.

MÁSODLAT
A M. N. MUZEUMI
SZÉCH. ORSZ.
KÖNYVTÁRBÓL

Folyomlyan F. 3. Congregatio

17 Antal lefelkedik. **Pagy.** 7 Justin
18 Pirofca A és **hideg.** 8 Erka
19 Sara **az** **tip.** 9 Tilem
20 Fab: Sebestyén **alar** **Reinh**
21 Angalit **lövő országok** **fagy.** 11 Hono
22 Vince **10 d.** **Böjtel.** **seles.** 12 Reinh

* Az Bél-poklosról és Századáról, Matth. 8.

23 **B 3** Emeren, **nak** **goz.** 13 **F 1**
24 Timoth: **noszu** **ab** **obó.** 14 Felix
25 **Pálfordul:** **baj.** **+** **fagy.** 15 Háb:
26 Polycarpus **jok.** **+** **ismét.** 16 Mar
27 Chrysostomus **+** **hideg.** 17 Anta
28 Karoly **Ótám.** **+** **hi.** 18 Paise
29 Valerius **4 d.** **D dig.** 19 Sara

* Az Hajtskáról és szélvészről, Matth. 8.

30 **B 4** Adelg. **D seles** **ér.** 20 **B 2**
31 Cyrus **Ony.** **40** **D háva.** 21 Ange

A' mennyiben a' Szám-vető pénz fel-rétetik, anlyi-
ban szokot keelni; néha fok ezzerben, néha tsak ke-
ben, néha pedig semmiben.

Februarius XXIX. Böjt. elő hava.

1. Brigitta SS. ♂ ♀, havas, 22 Vincē
 2. Gye. sz. B. Alsz. bideg szél 23 Emer
 3. Balás püspök. ✠ ☉ és 24 Timo
 4. Veronica ap. por. ✠ ☉ 25 P. fer
 Agotha SS. 7 ♀ regeyesleg 26 Polyc:

* Az földjő mivefekről, Matth. 20.

6. B Sep: Doronya 4. d. bi 7. F Se
 7. Richard Hamis praču deg 26 Carol
 8. Salamen kak for- mörtékli 29 Valer
 9. Apollonia ✠ ☉ alhatat 30 Adel
 10. Scholast. tal. ✠ ☉ fagyos 31 Cyrus
 11. Euphrosina tar. ✠ ☉ Nap 1. Bőjse
 12. Eulalia nak, ✠ ☉ fé. y. 2. B. a. f

* Az négy-féle földnől, Luc. 8.

13. B Sex: Benig Koro. fel. 3. F Se
 14. Balint 4. d. nás kedvetle 4. Veron
 15. Faustina 5. vedde- fellegu 5. Agar
 16. Juliana szedhema ✠ ☉ al 6. Doros

Chaz attam Varahát.

- 17 Polychron **gad.** + **8** bat. 7 Richa
 18 Concordia **Qa' M** az felu 8 Sala:
 19 Sulanna **Szerentselé-** bova 9 Apoll

* Az vak koldusrol, Luc. 18.

- 20 **B** **Quinqu:** Pentia **ség** szol. 10 **F Q:**
 21 Soph. 8 r. **Bőjtmás** ha 11 Euph.
 22 **Fársáng** üfzögösfz. Pét. vas 12 **Fár J**
 23 **Hamv. szer.** Lázár **elmé** te 13 **Häv**
 24 **Maryás. jébē forgat.** + **8** la, 14 **Balin**
 25 **Victorinut** **Qta. 7.** + **8** job 15 **Farejt**
 26 **Claud:** **Qnyu. 5** + **8** idő. 16 **Julia**

* Jესus kísértetik az őrádgtúl, Matth. 4.

- 27 **B Invo:** Martial: **olvido.** 17 **F Im**
 28 **Renatus** 2. r. **Nappény.** 18 **Conco**

Sok Főnek fok Süvege vágyon, és edgyik a' másiknak
 még sem teheti kedveszerint felmért némely a'nyit alic
 maga felől, mint ha az füvet ugyan látná nőni, és a' tetűt
 pthra'zizenteni.

Erne' Cony' Defferen' =

Martius XXXI.

Böjt-más havá.

- 1 Albinus. Egy új 19 Susás.
- 2 Kántor hadi   20 Kántor
- 3 Konigunda.   idő. 21 Sopbó.
- 4 Adrianus. mordály eistá. 22 23.
- 5 Fridericus. Harang 23 Laz.

* Az Canabéii aszfzomtyol, Matth. 15.

- 6 Remin Gotfrid. szél. 24 F Re
- 7 Perpetua. Öntetik, az idő. 25 V. Elo.
- 8 Philemon. 1 d ki havat. 26 Claud
- 9 Prudent. melz.   felle. 27 Farsá.
- 10 Cyprianus. sze.   ges. 28 Romat.
- 11 Constant. fog.   Nap. 1 Böje
- 12 Gergely Pápa. hallatni, 2 Simp

* Jesus ördögöt, Luc. 11.

- 13 Oculi Ernestus. havat. 3 F Oc
- 14 Zacharias. Véres nyilale. 4 Adri
- 15 Christoff. foguak. idő. 5 Frida
- 16 Böjtköz. (2. r. ková. 6 Böjtk

Handwritten note in cursive script, likely a calendar supplement or correction.

Handwritten text in a cursive script, likely a calendar or list of names, partially obscured by the binding.

17 Gertrud: **I**tsoltatni. **K**edvet: 7 Perpa
18 Alexand: **r**úze vigyáz **I**len: 8 Philé
19 **J**osef **Q**azv. **+B** **bo** 9 Prud

* Jēsus meg-elégét: 5000: embert, Joh. 6.

20 **B** Latare Nap és éj eg' **va** 10 **F** La
21 Benedek. **T**av kezd **I** esős 11 **C**onst.
22 Raphael: **6**.d. **Sz**. **Cy** szél 12 Gergo
23 Theodor: **Ö**röme ma esős 13 Erner
24 Casimir: **g**át a. **+B** **és** 14 Zach
25 **Cy**ümöls oltó B. sz. **+B** **15** Christ
26 Emanuel **k**arná **M**aria **16** Gabri

* Jēsus feddi az vakmerő Sídókat, Joh. 8.

27 **B** Judica zöld Ruc a **N**ap 17 **F** Jud
28 Malch^o **l**att el-rejteni. **f**eny 18 Alex
29 Eristaf. **Q**ám: **6**. **+B** **19** **J**oseph
30 Adonias: **3**. **r**. **és** **20** **M**ar
31 Gedeon: **Q**ny: **6**. **+B** **21** **B**ener

Az nagy Hal nagy lyukat szakaszt az Hálón, hogy az
kútsinyek által mehellőnek, de ha a' viz tőlők el-vető-
tik, edgyik sem uszhatik.

Aprilis XXX. Sz. György hava.

1 Hugo **Egi** ✠ ✠ 2200 **Rapb**
2 Epiphan. **jegyék** ✠ ✠ 1200 **Theo:**

* Christus számár hátán mégyen vala Matth. 21.

3 **[B] Palmar.** Christi **Tűz** 1200 **2.4 F Pal**
4 Ambrus **foka** - nékuli dörgés 1200
5 Amili **kat meg** - ✠ biva 1200 **Ema:**
6 Coelestin. **szegényit.** Az szél 1200 **Rober**
7 Nag' **Tsör:** Aron 1200 **5.1. Job. 1200 N T**
8 Nag' **Pent:** vörös 1200 **szép 1200 N. P.**
9 Bogislans **Orofz.** 1200 **1a 1200 Adon**

* Christus fel-támadásáról, Marc. 16.

10 **Hufv.** n. lánigé vig 1200 **1. H**
11 **Hufv.** hettő **Leo** + ✠ 1200 **1. Iietf**
12 **Hufv.** kedd + ✠ 1200 **2. Ked**
13 Ursus **Mars** + ✠ 1200 **3. Christ**
14 Tiburtius **3. r fogja** napok 1200 **4. Amb**
15 Anastasia **vi** + ✠ 1200 **5. Abig**
16 Malach **szelni** + ✠ 1200 **6. Calest**

László király Zsigmond.

- * Thamás hitetlenségéről, Joh. 20.
- 17 **Quasim.** az el- nap fényel. 7 **Qui**
 18 Aeneas **rejtett kin.** 8 **Libor**
 19 Christina 9 **Bogul**
 20 Absolon **tseket** 10 **Ezec**
 21 Fortun 11 **Leo**
 22 Cajus **(Pünk. hava)** 12 **Inte**
 23 **Albert Pülp: Jogyek.** 14 **Justi.**

- * Az jópásztorról, Joh. 10.
- 24 **E. Miér. D. Sz. György** 13 **MI**
 25 Márk Evang: 15 **Chari**
 26 Ezechias 16 **Mal.**
 27 Anastasius 17 **Rudol**
 28 Vitalis 18 **Eno**
 29 Reinmund 19 **Her:**
 30 Erasmus 20 **Abfol**

Mérfélg Egér az, melly a Matskának földében fészket
 mérhordani. Hogy ha minden álmok és kívánsá-
 gok igazra fordulának, kevés Apatza volna e földön.

Majus

* Az tanítványok szomorúságáról, Joh. 16.

1. **B. Jubil:** Phil: Jakob szél 21. **F. Jub**
2. Sidmond. A'ba-t 22. Caslus
3. **Sz.K. talál.** rátság fzi-vidám 23. **S. Gy.**
4. Florianus ne alatt 24. Albe:
5. Gothardus. sokan. 25. Mar
6. Hagg: 5. d. fogvat 26. Ezer
7. Juvenalis meg tsaltnak 27. Ana:

* Christusuak Asztyához ténéséről, Joh. 16.

8. **B. Canats** Stanislaus idő. 28. **F. Ca**
9. Esaias. az ál-t 29. Reim
10. Gordia. nok. 30. Erast
11. Gangolf. Doeg + 1. alb. 1. **May**
12. Pógratz. most + 2. szép 2. Sigis.
13. Servarius. 3. d. az ud. 3. **Cal:**
14. Corona varoknál igen 4. Floria

* Christus nevében való imádságról, Joh. 16.

15. **B. Rogate** Sophia. zapor 5. **F. Ro**
16. Niceph: foglaltos. 6. Hagg

4. 5. Maj. Törvénysek
és Erede, Honos Vár,
megiben.

Johannes Edöke

Galatea **Isten** oltalmaz. 7 Juvē
18. Ericus **zon** 4. Szép 8 Stani
19. Aldoza a' reggeli dér. Ma 9 Efaia
20. Sybilla 4. d. **iv. a' II** 10 Gordi:
21. Valens **tüb** 4. Jusi napok. 11 Gang.

* Jésus igér vigefzralo szent Leiket, Luc. 15.

22. Exaudi Alona **Mofi** 2. ápor 12 **Ex**
23. Desid. **öb** vége. 4. 13 Servu.
24. Antioch. **öd k** 4. 14 Coron
25. Orban **fortellyal** 4. nyári 15 Sophi
26. Beda **mint** erővel. 4. idő. 16 Nice
27. Ludolf **Ötám. 4. Öny. 8.** 17 Galat
28. Vilhelm 3. r. **dörgö** erő: 18 Eric

* Az el-botsátando szent Lélekről, Joh. 14.

29. **Pünk:n.** Maxim: **vidám** 19 **P.**
30. **Pünk:h.** Wigand 4. na. 20 **Her.**
31. **Pünk:k.** Petron 4. 21 **Ked**

Senki alaton ellenségét meg ne utállja; mert még
az Balha-is akar mely nagy embernek a' fülében nagy
alkalmatlanságot szerez.

J. nius:

- 1 Kántor Gotsch: 4. r. hiva 2. 2. Kán
2 Edeltrud: 1. r. oltalmaz. 3. 2. 3. Desá
3 Eralm: 2. r. az reg. 4. 2. 4. Anis
4 Darius geli dentül, 5. 2. 5. Orbá

* Az Nicodemusról: Joh. 3.

- 5 Sz. Hár. Benul. 4. r. job. 2. 6. F. S. h
6 Benignus Fejedél- 7. 2. 7. Ludol
7 Lucretia mres or. 8. 2. 8. Vilhel
8 Medardus: 1. r. 9. 2. 9. Max
9 Ur napja Gebhard: 10. 2. 10. Vigad
10 Orphan? gyüle. 11. 2. 11. Petro:
11 Barnab: 12. d. sek tar- 12. 2. 12. S. Iva

* Az Gazdag: 1 és Lázáról, Luc. 16.

- 12 Si. Tr: Olympia 13. 2. 13. F. 1.
13 Tob: Ant. tatnak 14. 2. 14. Erosi
14 Eliseus Mitso: 15. 2. 15. Dari
15 Vida da hallatik? 16. 2. 16. Bogif
16 Justina Gravamina 17. 2. 17. Beng

ND. Kermosha za Lub: Lefter

17 Mbitantus **Gravamina** dör. 7 Lucr.
 18 Gratianus **Az Achi.** gő osb. 8 Med.

* Az nagy Vatsoráról, Luc. 14.

19 **B. 2. Tr.** Gervahus 4. r. 9 **F. 2.**
 20 Florenr: **toseltanásti** meleg 10 Onopb
 21 Kábel **Qa' 6 holzabb** nyári 11 Barn.
 22 Achari **Nap Nyár kez.** 12 Olym:
 23 B. fili **hátra máfzók** dörög 13 Tobias
 24 **Kereszték sz. Janos** 14 Elisa
 25 Prosser **lesznek, 4** 15 Vida

* Az el-vezzett Jührol és garafrol, Luc. 15.

26 **B. 3. Tr.** Jeremias 16 **F. 3.**
 27 **Lázlo Kir.** 17 r. meleg 17 Mos.
 28 Josua **Qamiz** nehez dörög 18 Grat.
 29 **Péter és Pál, 4** 19 Gerv.
 30 Theod. **Qany. 8.** alhatatár 20 of. örét

Mikor kettők edgymással tufakodnak, az harmadik
 gyáppat fűd-fel. Es mikor az drak kőslatsáznak,
 az jobbágyok tevéket olva nak.

Juli-

Disputatio officiorum Veter.
Lib. I.

- 1 Theobald **Az +** béúség 21 Rabb
2 Sarl: B. **Az: vörös Ro.** dörgő 22 Acha
* Jésus tanít az irgalmasságról, Luc. 6.
3 **B. T.** Cornel. **sa hal-** esős 23 **F 4**
4 Ulricus **vány színü** ez: kő. 24 **f. 1.**
5 Anshelmus **O. d.** ti meleg 25 Proff
6 Antonin **lé. +** nyári 26 derem
7 Esth. **rzen, Az +** na. 27 László
8 Gellyén **Liliom +** pok, 28 Jofna
9 Cyrillus **virág. +** meleg. 29 **P. p.**

* Szent Péter halálzásáról, Luc. 8.

- 10 **S. T.** Israel **zuzavar,** 30 **F 5**
11 Eleonora **(2. r. zik,** Nap. 31 **Sz. J**
12 Henrik **s erős. +** fény 32 **Sar. b.**
13 Margit **en tza. +** 33 34 **Cornel**
14 Bonventura **gos. +** dörgő 35 **U. r. id**
15 Apostolok **os: odik,** esős 36 **Anb**
16 Valterus **Az O.** ábaitlan, 37 **Ami**

*Péter ben ura, patric Patientia
 Palnam. In Somno 24 July:*

* Az Phariseusok igazságáról, Matth. 7.

17 **B 6 Tr.** Alexius *szé vidám* **7 7 6**
 18 Rosina **6. d. Kis A.** nya **8 Kilia:**
 19 Marina **roszlán és Kakas** ri **9 Cyrill**
 20 Illyés **bezzeg egy-** takaro **10 Israél**
 21 Braxeda **más ellen.** naptk **11 Elson**
 22 **Mar. Magd.** **az 8.** kév- **12 Henr**
 23 Apollin: **Can: kezd:** **13. ség:** **13. Mar**

* Jéhus meg-elégít 4000. embert, Marc. 8.

24 **B 7. T.** Christ. **vadnak.** **60 14 7**
 25 **Jakab Apostol** **és 15 8. o. pl**
 26 Anna **9. r.** **h 2** zéper **6. Vitel.**
 27 Bertholus **melig** **7 Alex**
 28 Sigfrid. **Nap fény.** **18 Arno**
 29 Martha **tám 5.** szeles **19 Mari**
 30 Beatrix **nyug. 7.** zápor, **20 Illyés**

* Az hamis Profétákról, Matth. 7.

31 **B 8. T.** Loth **Nap fény.** **3 3**
 Sokan ott a-atnak, az hol nem vetették, és ugyan
 tarlostól ki-mettk. Mert ha edgyik toll az másék után
 ki-szaggatatik, az Lud-is meztelen marad.

Augustus XXXI. Kis Aszfony h.

- 1 Vafas fz. Péter. dörög. és. 2 M.m.
2 Hañibal. 7 d. Bezzegaó. 3 Apoll
3 Lázár. Örömeftálbasatlar 4 Christ
4 Domoncos.   10 karo 5 Jakab
5 Osvald. akarna.   idő. 6 Anna
6 Ur szinevához.   Örö. 7 Berib.

* Az hamis, Sáfárosh Luc. 16.

- 7 **B** 9 Donatus **Mars** 10 13 **F**
8 Cyriacus **a' feker** **meleg** 29 **Mar.**
9 Roman⁹ **(11.10)** **baragos** 30 **abdo**
10 **Sz. Lőrincz** **Tyuk** **dő-gő** 31 **Loth**
11 Tiberius **fészekben** **kő-eb.** 32 **V p p**
12 Clara **ülmi.** **álbaton** 33 **Han**
13 Hildebert: **†** **N p feny.** 34 **Eleaz**

* Jeruzsálemi veszedelméről, Luc. 19.

- 18 B. i. Knochus. n. T. 4. F. 10
19 Mag. B. n. f. lat. Viz. zapo. Ofval
61 Saak eshaorgo ad albaia. 6. 17.

17 Bilibald 9. r. S. Mih. Nap 7 Dona
18 Agaper^o idő sokak feinyel. 8 Cypr
19 Sebaldus meg 9 pástás 9 Romā
20 Bernh: szegényir 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 83

* Az Pharifaeus és Publicanusrol, Luc. 18.

21 Ruth **Sárga Lili** job 1
22 Philibert. **omra + S** meleg 12 Clara **F. II**
23 Zachae **az m. + S** idő, 3 Hilde
24 **Bertalá Canic vége** 4 Rock
25 Lajos Király 9 f. f. f. 5
26 Samuel **rozs idő van** dörgő 6 Iszaak
27 Ruffus **molán** eső 7 Bilib.

* Az Sûketről és Némáról, Márc. 7.

28 Agoston borzasztó, 18
29 Sz. Ján. fővet.: Nap Sebál
30 Benjam. fenyő 20 Korn:
31 Rebeka: 20 Rub

„E világi dolgokban az emberek hátra mennek, és előt-
tők tekernék mint a Kőretek. Mert ha ki Nyulat a-
kar fogni, ne ússzon ahhoz dobót.

September XXX.

Sz. Mihályh.

- 1 Egyed **2. r. Mór.** vidám **2** 2 Philis
 2 Ephraim **rékle.** **3** Nap **13** 3 Zach
 3 Salome **tesen bándok.** **4** fény **24** 4 Berta

* Az tolvajok kezében esett emberről, Luc. 10.

- 4 **B 13.** Moles **gyál. Isté** szél **25** **F 13**
 5 Nathan. **éged.** **6** és **26** S. m.
 6 Magnus **el nem** **7** aó. **27** Ruff
 7 Regina **C. i. d.** álbatatlan **28** Aug:
 8 **Kis aszony hágy.** **9** szép **29** Iá fő:
 9 Bruno **Az Liliom** **10** meleg **30** Benja
 10 Jodocus **magától** **11** idő. **31** Rebec

* Az tíz poklos emberekről, Luc. 17.

- 11 **B 14.** Athanasius **szép ősz.** **1** **F 14**
 12 Valerius **jó erős il.** **2** idő. **2** Ephr
 13 Enoch **latot ad.** **3** szelu **3** Sa'ee
 14 **Sz. Kez. emel.** **4** **4** **4** Mojs
 15 Nicod. **Az** **5** **5** Nath
 16 Euph. **I. r.** **6** **6** Mag

Sayor Ufalam káph' Uam
 Lm i kth Ufalam
 NB:

28. Bestergeri katosokkól
 Radamantk terminella

17 Lampert **hizelkedő és** köd. 7 Regin

* Az mamon és Isten szolgálattáról, Mart. 9

18 **15.** Titus **ármó az** szép 8 **F 15**

19 Január, **udva +** 9 Goego

20 Fausta **rokbá +** 10 fo 100

21 **Kámtor Mathe Ev.** 11 Atba

22 Mauritius **Ö a +** 12 Valer

23 Hof. 8. d. **Nap és éj eg** tat- 13 Enock

24 Ján fog. **ősz kezd:** 14 **Fel.**

* Az Naemi özvegy fiáról, Luc. 7.

25 **16.** Cleoph. **most ne** 15 **F 16**

26 Euseb. **ijtség +** 16 Eupb

27 Koz. Dem. **Ötám. 6 +** 17 Lamp

28 Ventzel **Öny. 6 +** 18 Titus

29 **Sz. Mihály +** 19 Lanet

30 Hieron. **10 r.** Nap fény 20 Faust

Némelly ottl kegyetlen mint az juh, mert ha tsak:
 edgyik szemével néz-is felre, egész fereg legyet el-ker-
 ser.

- 1 Volkmarus **†** **✠** job. **✠** 21 **Mal**
 * Viz-korságos gyógyulás, Szombaton, Luc. 14.
 2 **17.** Volrad. **híves szél.** **✠** 22 **F 17**
 3 Jairus **Omely ked-** **✠** néba **✠** 23 **Hofe.**
 4 Sereniz **vesen.** **✠** **☉** fey. **✠** 24 **lán:fo**
 5 Fridbert, **ténlik a Nap** **✠** kőc. **✠** 25 **Cleop:**
 6 Fides **a Borol.** **✠** **✠** vagy **✠** 26 **Ensb**
 7 Spes **☉ 2 d. 17. 10** **✠** paszias. **✠** 27 **Adol**
 8 Charitas **Kenbe.** **✠** **✠** 28 **Vence**

- * Az leg-nagyob parantsolatról, Matth. 22.
 9 **18.** Dionylus **Heg** **✠** job. **✠** 29 **F 18**
 10 Gedeon **jelen Hely** **✠** álba. **✠** 30 **Hier**
 11 Burghard **Accord** **✠** **✠** 31 **Mal**
 12 Maximil. **Mal** **✠** **✠** 32 **Volra**
 13 Kálmán **ada** **✠** **✠** 33 **Jair**
 14 Kalixtus **tik meg.** **✠** **✠** 34 **Feréc**
 15 Hedvig **☉ 6. d.** **☉ Eccl.** **✠** 35 **Fridb**

- * Az Ina-szákadozott emberről, Matth. 9.
 16 **19.** Gal apát. **bideg őszl** **✠** 36 **F 19.**

Anno 1678 Die 20
 Jarmij Rok se Jociua
 Minarovci Fredajnan
 Kromu nakkeri Meda
 gestte niste, a nalon
 Kirok Justawa H. 10.
 Jakkatit nalon Kirok Lieb
 H. 10

17 Florent. **Nehéz 4.** szél 7 Spa
 18 **Lukács születése.** és 8 Chari
 19 Ptolomæus **A'mér.** pász- 9 Dioni
 20 Vendel: **ges Pohár.** és 10 Gedeo
 21 Ortolya **környül jár.** és 11 Burg:
 22 Cordula **apert. port.** idő, 12 Max

* Az Király-fia menyegzőjéről, Math. 22.

23 **B 20.** 4 **azm.** fel 13 **F 20**
 24 Nathan **le** 14 Calix
 25 Crispinus **ges.** 15 Hed:
 26 Demeter **hidg** 16 Gál
 27 Sabina **tám: 5.** szél és 17 Florét
 28 **Simó Juda Ony: 5.** és és 18 **Luk:**
 29 Engel **9. D Eccl.** havas 19 Ptoloe

* Kapernaumi százados fiáról, Joh. 4.

30 **B 21.** Theodora **álba-** 18 **F 21**
 31 Farkas **tűzre vigyáz.** talan, 19 Orfoli

Ha az ellenség az itál-béli köizondótekkal meg veret-
 retnék, hamar végben mennének az Országban az dol-
 gok. De ha az Bor az Ablakokat meg-nyittya, az ér-
 telcim az Föbül ki-repül. B 4 No-

- 1 Mindszét Edgy kedvetlen 2 Cordu
 2 Minden lelkek Váron 3 Sever
 3 Theoph: egy eliel L. szél 4 Nath
 4 Otto veszedelmét és 5 Crisp
 5 Imre Kir. leli. pástás 6 Deme

* Királynak szolgálival számvetése, Matrh. 18.

- 6 B. 12. Lenart 9. kedvet 27 F. 12
 7 Engelbertus lecs eör idő. 28 Si. lu.
 8 Severus. az árul   29 Novo
 9 Theod. utas   30 Tbeo:
 10 Landolfus   31 Polfg
 11 Márton és hízel   1 Alind
 12 Jonas kedés   2 Mül.

* Az adó pénzről, Matrh. 22.

- 13 B. 23 Beretzk most hana 3 F. 23
 14 Obed. 10. r. Eck és 4 Otou
 15 Lipold rellyes. áthatalan 5 Bloud
 16 Homer. seggel jár. fény. 6 Len: á

17 Alphæus ✠ ✠ ✠ egyre- 7 Engel
 18 Veikhard ✠ ✠ ✠ lány 8 Sever
 19 **Erfébet** ✠ ✠ ✠ napig. 9 Theod

* Az Jairas leányának fel-támasztásáról, Matth 9.

20 **B 14** Herman **ma**jd **ismét** 10 **F 24**
 21 B: Afz: bé av. 10 d. **Qa** 11 **Mar**
 22 Alphonfus ✠ ✠ ✠ hideg fél, 12 Ionas
 23 Kelemen ✠ ✠ ✠ aór 13 Brice
 24 Josias ✠ ✠ ✠ és 14 Obad
 25 **Katalin** ✠ ✠ ✠ 15 Lipol
 26 Conrad ✠ ✠ ✠ 16 Othm

* Jhesu szamaron mégyen Jerusalemben, Matth. 21.

27 **B 1 Adv**: Josaphat **se**las **o**b 17 **F 25**
 28 Gúnlr. **Qo r**. **Qa** 7 fel. 18 Gelasi
 29 Eberhard **ny**. 4. **l**eges. 19 **Ersib**
 30 **Sz. András** ✠ ✠ ✠ **b**ava. 20 **H**er:

Az adósnak az legkedvesebb dolyok ez lészén,
 ha terminus adatik addig nekik, míg a Matskák és Ege-
 rek közt békeség tétetik.

B 5

De

- 1 Arnold **B. ap.**
 2 Candida *** 8** **havas.**
 3 Agricola **A' nagy U.** **erre** **13 Clem**

* Jegyek léteznek az Napban, Luc. 21.

- 4 **2. Borbala** **24**
 5 Naemi **ma. 1 8** **25**
 6 **Sz. Miklos** **6. r.** **hideg** **26 Conra**
 7 Sigbert **okra** **8 4** **egye** **27 Iosap:**
 8 **Bol. az. fog. vi. 4 8** **bány** **28 Gunt**
 9 Joachim **gyáz. 1 8** **napo** **29 Eberh**
 10 Judith **zanak. 1 8** **kon** **30 Andr**

* Mikor Sz. János fogságban Matth. 11.

- 01 **3** **Sapientia** **2 1**
 12 Otilia **sz Doeg** **2** **felleget** **2 Cand**
 13 Lucza **met az ajto** **2** **hideg** **3 Agri**
 14 **Kantor** **Nicef.** **1. r.** **2** **4 Borb:**
 15 Victor **megert** **1 8** **ba.** **5 At di**
 16 Ananias **lap. 1 8** **2** **6 Mikl**

17 Ignat. **Pang.** **D** napok. **8** 7 Agot:

e János bizonyság-tételéről, Joh. 1.

18 **B** 4 Achilles **ismét kemény** **8** **F** 2

19 Ammon **A' Hár-4** **8** 9 Ioab

20 Abraham **8.d. fás** **D** **8** 10 Iud

21 **Tamás** **O** **P** **rövideb nap** **8** 11 Sapi

22 Beata **Tél kezd:** **4** **8** **szél.** **8** 12 Onli

23 Dagobert **szomorú** **4** **8** **bó.** **8** 13 Luca

24 Adám, Eva **énekel** **4** **8** **8** 14 Nica

* Jესusnak Bethlehemben való szület. Luc. 2.

25 **B** Nagy Karátson **mériék** **8** **8** **F** 3

26 **Sz. Ilván** **A' Karátso** **jobbúl** **8** 16 Anan

27 **Sz. János Ev:** **lőpint** **8** **8** 17 Ignat

28 **Pro Szent:** **hul** **4** **8** **ba.** **8** 18 Achil

29 Jonath. **8** **8** **szomo.** **vas** **8** **8** **Kant:**

30 Dávid **8** **8** **ruak.** **hideg** **8** 20 Abra

31 Sylvester **8** **nyug** **4** **bava.** **8** **8** **Tom**

Az Udvari ha nem tud hizelkedni,
Az Söldár-is ki nem tud jól pattogni,
Es az Kalmár marhát nem tud ditsirni.
Ritkán szokott az olly valamire menni.

Az Országoknak és némelly

fő Városoknak, hogy ki mel-
lyik Egi Jegy alatt tekszik,
rövid le-írása.

- Az alatt, Német Ország, Lengyel Ország.
Az alatt vagon, Török Ország, Helvétia
A alatt, Egyiptus, Arménia, Vitöberg.
A al. Scoria, Pruscia, Hollandia, Velence.
A alatt, Cseh Ország, Olasz Ország.
A alatt, Görög Ország, Horvát Ország.
A alatt, Béts, Francofurtina, Spira, &c.
A alatt, Norvégia, felső Bavaria, Pádva
A alatt, Hispánia, Magyar Ors: Erdély
A alatt, Bulgária, Massovia, Saxonia.
A al: Dánia, Moskovia, Valachia, Tarta-
A alatt, Portugalia, Normandia, &c. (ria).

Az

Az Országoknak Czimerei, kikre

száll ez mostani Progno-
sticum.

- Fejér Hattyu, Dániát, Holsatiumot.
Fekete Tyuk, Sabaudiát, Veimárkot és
Coburkot.
Hárfa, Angliát.
Zöld Rupa, Saxoniát, Lavenburgomot.
Liliom, Franciát.
Sárga Liliom, Angliát, Scociát, Fran-
ciát,
Oroszlán, Svéciát, Belgiomot.
Kakas, Franciát.
Vörös Rosa, Brandenburgomot.

Rövid
Astrologiai

V I S G A L A S;
Christus Urunk születése
után való

I 6 7 8.
Eszlendőre:

A' Tsillagoknak természet-
szerint való forgásból eső jele-
nések, ez első világon,
Illendő szorgalmatossággal őszve-
szerezetnek es leirat-
sainak.

Neubarth Christoph
által.

—SSS(*)SSS—

Első Rész.

Az Esztendő 4. Rántorinak Afironi-
mái meg. vizsgálása.

L A T E L R Ö L.

AZ hideg és Melancholicus Tél véstí az
ő kezdetit szokása szerint az el. múlt.
1677-esztendő: 21. Decemb.

Ennek mivolta, a' Planeták fénlési sze-
rint, igen erős hideget és fagyot jegyez;
Mind-azonáltal új Esztendő tájban val-
mivel engedelmelebbnek lattatik, de hamar
azt követi hideg, szel. vesztes hó: és ke-
mény fagy, az ő-eső □ és h, 4. gr. a' ~~XX~~
és ~~XX~~ban való esések miatt, mely *Aspretus*
szerez felleges, hideg, zuzavaros és havas
időt, Egi és tsuda jegyeket látható, annak-
felelte gonosz és mérges betegségek, nagy
Vtraknak halálok, vezedelmes változások

felől.

felől, szomorú *Avilak* folynak. Az 2. és
3. Januariusban, mindgyárt Nap-nyugot
után, fen az Egen, két szép fényes Tsilla-
gokat fogunk egymás mellett látni, kiket
lokan új Tsillagoknak fognak alítani, de
a' nagyobbik Venus, Est-hajnal tsillaga,
a' kisebbik pedig Jupiter, mind a' kerten,
igazán szépek és kíváncsiok lesznek né-
zésre.

Egy jeles Supplicatio.

Egy Udvari ily formán Supplicalt az U-
rának: Mivel a' Tiszteiben egybeával vol-
na, de tudván az, hogy az Ur azoknak, az
kik kérik, nem örömezt adgya, azokról pedig
az kik nem kérik, nem emlékezik; kérem ha
kérem, nem akersz, ha pedig nem kérem, ugy
sem nyersz el. Ez okért alázatosan kérek
az Urán, hogy neki jó tanácsot adna mit se-
lekedgyék, hogy e' éjszát el nyerhesse, kin az
Ura el-mosolyodék, és e' tiszteet neki adá.

II. A' TAVASZROL.

A' meleg és vidám Tavasz idő vészí kez-
detit, mikor a' Nap és Ej edgy arányu,
ugy-mint 20. *Martij*.

Kezdeti telefnek lártzik, de Judica-kor,
és az után egy ideig jobbul az idő, tsuda E-
gi jegyek fognak némely helyeken láttatni,
a' Politiai dolgokról újság hallatik és láttat-
tik. *Palmarnum* hete ad borzas szelű ki-me-
netelt. De Husvét Innepe vidám Nap tene-
gér. Mindgyárt azon hértben el-változik
az idő, borzas szelű havas-esőre. De olt-
tán mind ez holnap végéig biztat jó termő
esővel és Napfényvel. Pünköszt hetében
esik bé egy igen ártalmas 6' 12 0; 13. gr.
a' 18. ben, melly hoz terméketlen *Majusi*
időt hives szelű havas esőt ártalmas ragya-
val elegyesleg. Isten oltalmazzon a' regge-
li dértül és fagytul. Ezek után job időt re-
ménlhetünk.

E

A'

A meg-intettetett hazugság.

Intették vala egy, hogy a' hazugságot el-nagyná, kiknek felel az: Hogy azt nem tselekedéti, mert leg-kevésbé őt esztendő alatt elég bagybatnám el, és viszont őt esztendő kellene más embereknek, hogy az hitet meg-rájtánám; az, 10. esztendő lenne; és ez idő alatt ki tudja meg-balharnék; azért inkább az régi szokásommal maradok, mivel nem tudom meddég élek.

III. A NYARROL.

A' meleg és termést hozó Nyár vészre kezdetit a' leg-hosszabb napon, úgy mint

21. Junij.

Ennek ideje egész *Augustus*ig láttatik, sűrű és melegnek, meny-dörgőnek, hives szelű esőknek. Azért ki kijóhaz időre vigyázzon, hogy a' meg-ért gabonát hamar be-takarítsa, mert *Augustus* egész *Septembris*ig fenyget alhatatlanul az időveltségekkel. Istent oltalmazzon a' nagy ár-vizektől, zápor és kö-esős időtől, melyet ez ártalmas óh 021. gl. a' 22. ben, Lőrin 3 nap táj-

ban

ban jegyez. De a' *September* biztat jobbtaró idővel.

Egy mester-emberrol és tanuló Inasról.

Edgy Mester-ember igen meg-verte az Inasát, úgy annyira, hogy az Inas kételen-réggel az Bironál kellett élni, és be-várolnia. Mikor azért mindenikét meg-bírták volna az Bíró, az Inas kérde: Mit tselekedéti, hogy te Mestered meg-vert? Felel az Inas; Semmit sem. Azért, monda az Bíró, verítettél-meg, hogy semmit sem tselekedéti, mert ha valamit tselekedéti volna, nem eseti volna rajtad az ütés.

IV. AZ ŐSZRŐL.

A' Nap és Ej egyenlőségevel nyeri az ősz is kezdetit, úgy mint 22. *Septembris*.

A' mi ennek idejét illeti, jób részent szá-raznak mint nedvesnek láttatik, noha köz-be gyakorta való fzelek, pázras esők és e-gellegtelen ködök lesznek, de meg-is ez-mellett a' Nap vidámon fog fényleni mind-Kántornak végéig.

C2

Icalban

Ital-közben-való ajándék.

Edgy Udvari az Ital-közben az Fejedelemtől jószágot nyér, másod napó azért kéványa, hogy irással meg confirmássa Kinek felele az Fejedelem: Ha valantól ígért néked az ittás Ur, adgya-meg, mert az jozan Ur semmit nem tud felőle az mit az ittás ígért, mi most józanok vagyunk, nem az Bortól, de oly helyen, ahol minden dolgot tanátsal és jó értelemmel kell venni.

Második Réfze.

A' FOGYATKOZÁSOK

SOKROL

EZ 1678. esztendőben, öt fogyatkozások történnek a' két Egi Világokban. 3. kistsiny a' Napban, mellyek mi tőlünk nem láthatók, és 2. nagy a' Holdban, és mi tőlünk az utoljára láthattuk meg.

Az első ☉-béli fogyatkozás léfzen 21. Aprilis. reggel ötöt. fél orakor, de mivel a' ☉ mi nálunk még akkor fel nem költ, mi

meg

meg nem láthattuk, hanem az Eszaki népeknek jelentetik meg.

A' második kistsiny ☉-béli fogyatkozás léfzen. 15. Oktobr. este 7. orakor, de mivel immár akkor a' ☉ el-nyugott, az-is mi tőlünk meg nem láttatik, hanem az Magellanisi helyekben lévőek nézhetik.

Az harmadik nálunk nem látható ☉-béli fogyatkozás léfzen 14. Novembr. 11. orakor dél előtt, de ez is az Holdnak éjzaki felől való szélessége miatt mi tőlünk meg nem láttathatik, hanem a' nagy *Septentrionalis* Tengere meller lakók *observálhattyák*.

Az első ☉-béli fogyatkozás léfzen 6. Maji. kezdetik este 4. orakor, és nyújtódik egész 8. óráig de mivel a' Nap még nálunk fenn vagyon, és a' meg-homályosodott ☉ is a' föld alól fel né költ, azért ezt is mi nem láthattuk meg, hanem az Arabiai

Perliai és Tatár. országbéliek nézhetik, en-
nek erejét-is, meg-érezik.

A' második mi tőlünk meg látható nagy
béli fogyatkozás, leszen 19. Octobris,
éjel, 6. gr. és 40. min az ~~34~~. Kezdeti est-
ve 7. orakor leszen, közepi 9. orakor, vé-
ge pedig 11. tart négy egész óráig, melly
nagy szomorun és rettenetessen fog meg-
történni, és ha az Hold még fél annyi val-
is nagyobb volna, még is egészszén bé ho-
mályosodnék. E'nek ártalmas ereje minde-
nekre tartozik. Fenyegeti a' marhákat is
betegséggel és dőggel, kivált. képpen a' juh
és Tehén barmot, és arra következik Ve-
szekedés, viészsa vonás, és vér-ontás. Né-
mely erős város megvéttetik és elrontatik.
Mivel hogy a' meg-teretűl Hold a' Négy-
szegű *Martia*-fényben liet, azzal minden-
féle hevű hűdég, lelő betegségeket szerez,

Fő

Fő és Torok-fájást, &c. kik mindenütt
fognak *grassalni*, és sok iffiakat és Vénéket
el fognak ragadni. Azokat az Országokat
és Városokat illeti fő. képpen az ő ereje, kik
alatt vadnak, ugy mint Svecia, Anglia,
Irlandia, Schotia, Lotringa, Francia, Török
Ország, Persia, Lengyel Ország. És
egy jeles Várost egy ellet L, Isten oltalmaz,
za nagy veszedelemtől.

Edgy Vitézről.

Egy Vitézről íratik, hogy valamikor *bartzrament*,
az ő paripája mindenkor az Nyúlak láb nyomját ke-
reste. Kinek mondta az ő Kapitányja: Ősém, a' te lovad
mint látó ige megérzi az ellenséget, mert harmad nap-
pal előtte meg-szagolja, minek-előtte őtet látni. Felele-
néki a' jó Vitéz: Vir fugiens, iterū pugnabit. Ha most le-
vőgtak volna engem: másfélször ide nem jöbémék.

Harmadik Rész.

A Z H A D A K R O L.

A' mi Urunk és Istenünk, a' Békeségnek
Istene, két elszendők által egymás után,

C4

egy

egy szép békeséges jegyet mutatott miné-
künk az Egen. az pedig vala az békeség
szerető Δ h $\mathbb{A}$, minek-okaért pedig bé-
keség szerető szívek nem találhattak volna
a' nagy Urakudvariban, tehát, úgy osztán
más félelmes hadi Jegyet állata Isten amaz
helyébe az Egre, úgy-mint az ellenkező
 $\square$ h $\mathbb{A}$ a' $\mathbb{A}$ és $\mathbb{B}$ jegyeiben, melly két-
szer jelenik meg ez éfztendőben, úgy-mint
30. Januarij és 28. Octobris, igen bizonyos
és ritkán eső igé fenyegető és félelmes Egi
Aspectus, az melly 1618. éfztendőről fog-
va nem láttatott, mellynek 60. éfztendeje
kit követet 30. éfztendeig alatt való Német
országai hadakozás. Jegyez most is nagy
nyughatatlanságot minden rendek között,
mert ha az el múlt éfztendőben a' békeség
kéváno *iratták* elő nem mehettek, félő
hogy ezután nagyobb viszá-vonás legyen.

az

az Országokba és Népek közt kik a' $\mathbb{A}$ és
 $\mathbb{B}$ alát vadnak, mind eddig jó békeségben
voltanak, most ezek-is az Ország pusztító
hadakozás közzé elegyíttenek. A' kö-
zönséges maga gondolatlan nép fok helye-
ken fel-támad, noha a' párt-ütésnek roz-
vége vagon. Ezt meg-vísgállván, mivel
hogy ez éfztendő is a' viszázat-vono hada-
kozásra igen hajlandó, azért mint keresz-
tyén emberek hiteket és hűségeket meg-
gondolván, magokat ne hadgyák a' viszá-
kodo ördögtől a' *rebelliora* ingerleni, hogy
a' Párt. ütének meg. érdemlő büntetését
magokra ne vonnyák. A' Keresztyén
Tisztek pedig az alattok valókat az *Reba-*
ham-mal tehetségek felett ne terhellyék,
hogy a' párt.ütésre okot ne adgyanak.
Mindenikünknek azért nagy okunk va-
gyon, a' mi Urunkat és Istenünket, mert

Cs

tsak

tsak ő egyedül az Hádnak és Békességnek
 Ura, hogy mi őtet nagy töredelmes szív-
 ből és lélekből segítségül hívjuk, és kérjük,
 hogy ő minket a' boldog aranyas békeség-
 gel áldgyon-meg, és a' vér-ontó hadakoz-
 zástul oltalmazzon meg. *Felix Civitas, quo
 tempora Pacis, et met bella.* az az: Boldog
 az a' Varos, és boldog az az Ország, az ki a'
 békeségben az hadaktul fel, a' mely jó ta-
 nátsal, poenitentiával és könyörgéssel vég-
 hez vitetthetik.

Edgy Hádnagyról.

Edgy Hádnagy az ő mezei Kapitányjánál bé vá-
 doltatik, hogy rossz rendet tartana az hadi népek között,
 kiknek felele: Az rend-tartás jó, de az pénz még jobb,
 szerczsznek elég pénzt, majd meg-lárod, hogy jó rendet
 tartok, mert az Pénz jó Hádnagyokat triná, és rendes
 vezéket.

Ne-

Negyedik Rész.

AZ BETEGSEGEKRŐL.

Minden emberek, ki válfasztás-nélkül, az
 Halál rendire, kivált-képpen ez eszten-
 dőben is a' fok-féle dögös betegségek miá
 ugyan az Halál alá-vettettek: Mert imitt-
 is amott is fog *grasál*ni, és közönséges lé-
 fzen, az hideg folyás, melly nehézség, ho-
 rut, hirtelen jövő nyílallás, szédülés és tű-
 dő rothadás, dögös nyavalyák, halálos hi-
 deglelések, inakfájdalmi, vér-has, és több
 ezekhez hasonlók, igen fognak az iffiú és
 gyermeki rend közt járni. Némely helye-
 ken a' dög-halál is fog uralkodni, és fok e-
 zereket el-ragadni. Mind ezeket meg-
 gondolván, izorgálmatoosan minden szem
 pillantásban szükség az halálról meg-em-
 lekeznünk, mint amaz jámbor, a' ki az ő
 folyo

folyó Orájára arany Bötűkkel im ezt a' Példa-beszédet iratá fel: Talám utolsó orám léfzen ez! Hogy az ő halandóságáról mindenkor meg emlékezhetnék. Mert a' ki meg-hal, minek-előtte meg kellene halni; az-akkor nem hal meg, mikor meg-hal, hanem csak az halál által megyen az örök életre.

Hogy ha Isten edgy által vízi végben, az mit az ált-al végben akar vinni, ez után ad neki dolgaiban való meg-fekvést, és nyűgadalomra küldi.

Ötödik Rész.

AZ FÖLDI TERMESRŐL

és terméketlenségről.

Hogy-ha a' kenyér drága avagy oltsó léfzen, némellyek a' szűrűn való új gabonákon akarják meg tudni. Némellyek pedig más módon. Az Astronomusok pedig

az

az *Aspektusok* és Planéták-járási-ból itélik és vizsgálják az időket. Es job fundamentoma vagyon azoknak a' Természetben.

Hogy ha azért én-is az Astronomiai tanulságot és mutatást az időnek Kántorira, ez 1678. esztendőben, kivált-képpen a' Ki-keletre és Nyárra, vonzom tűrhető termőnek itélem, de ellenben terméketlenné télizi az ártalmas ragya, reggeli dér és fagy.

Jubilate. Rogate. és Pünköst hetében a' bé-eső *Aspektusok* miatt igen félelmes léfzen. Kivált-képpen terméketlennék láttzik nékem az ártalmas σ $\hbar$ $\odot$ *Majus*-nak ki-meneteléig. melyről minden Astrologusok irnak, hogy ezek igen ártalmas időket hoznak a' Kerti és mezei veteményekre.

Ez után *Junius*-ban és *Julius*-ban szép meleg és száraz időt reménlhetünk. A' takarásra jó időt ígér az *Julius* ki-meneteli. De

ellen-

ellenben a' kövérkező *Augustus* nekem né-
tettzik, mert igen vizeznek és álhatatlának
láttzik, a' kö- eső sok helyeken nagy káro-
kat tévő, ki a' megért gabonát ki. tsepeli és
el-ronya. Isten oltalmazzon az ár-vizek-
től is. Így *Augustus*ban, melly az derek
takarásnak holnapja, kell az jó időkre vi-
gyáznunk és elzárkóznunk, ha az
Isten áldását valami haszonnal akarjuk be-
hozni. Azt követő *September* ígér az ké-
ső takarásra jó időt. Az szüretre is tőr-
hető időt ígér. Mind azonáltal *Augustus*
fenyegeti a' Szőlőt, idétlen időekkel, és az-
zal savanyu borokat ígér: A' melly szőlő
pedig Hedvig előtt meg nem szedetik, azt
az után kár nélkül nehezen szedik meg.
Vedd-efzedben a' Bor felől; meleg éjelek
hoznak edes, de egségtelen borokat. Hi-

ves

ves étfzakák kemény, de egséges boro-
kat. Most azért elég legyen eddig az én
prognostikálásom.

Az Ur a' mi jó Istenünk,
Atyai kegyes vóltából segí-
tsen bennünket, és távoz-
tasson-el tőlünk minden go-
noszt hatalmas erejével, és
engedgyen minékünk jó e-
gséges, búséges, békesé-
ges, és mindenekben
boldog Efszen-
dőt.

A M E N.

Gyer-

Gyermek-ágyas. asz- szonyról.

Midőn egy fő ember felesége gyermek szülésben győ-
zödnék, az Ur az több gyermekivel az Keriben mene-
es inté őket az könnyörgésre, hogy annál könnyebben Iste
az ő anyyokat meg-szabadítani, azonban az Szolga-
ló leány hirt boza, hogy az Isten az Aszszonyt immár
meg-szabadította, kit egy Tallérral meg-ajándékozta
az Ur, és az ő gyermeket ismét bálá adáfra inté, de hogy
még az könnyörgésben volnának, másodszor ismét el-jö-
ve az Szolgáló illy birrel; Hogy aszszonya meg edgyet
szült odina. Mondá az Ur az gyermeküknek: Had-
gyátok-el immár az könnyörgést, mert az ti könnyörgé-
ssekkel mindégébb bázamat meg-töltitek gyermekekkel.

Prognostica perpe- tua.

Januarius.

Az Szőlő és Vetemény veszedelemben áll,
Mikor az Föld ez Hoban hó nélkül pusztán áll.
Fényes Vincze szent Pál fordulásával egybe,
Bor, Buza bővségének szép bizonyos jele.

Februarius.

Az minémű úszógös Szent Péter nap estén,
Olyan údó el-hidgyed, negyven napig léfzen,
Ha az éjel meg nem fagy, tovább se fely fagytul,
Hasonlót tarts Sz. Mátyás estéről s' napjárul.

Martius.

Szőlő fakadás előtt ha Kakuk elébb szól,
Jó esztendő, fok Bort várj, vedd elzedben ezt jól.
Tiszta Gyümölcs oltó Boldog Aszszony reggel
Ez-is bőv esztendőnek egy bizonyos jele

Aprilis.

Ha őfzi Vetemény ki-keletkor olly ritka,
Hogy edgyik tő másíkhöz tsak edgy arasznyira,
Nem kell azt bántania: Ha tovább arasznál,
Azt bizvást ki-szánthatod, bé-vethedd más Rosszal.

Május.

Ha Orbán fényeskédő, az Bor nagy bővségő;
Ha pedig az Eg dörgő, sovány az Esztendő.
Hold töltere virágzó Szőlő jó ért léfzen.
Fogytára jól virágzó Tölgy-fakok Vajt téfzen.

Június.

Ur napja ha szép tisztá, jó Esztendőt jelent,
Az minemű Medardus, négy hét olyat illet.
Ez után ne fély a' déi ártson a' Szőlőknek,
Szent Iván nap ha esős negyven napig léfzenek.

Július.

Most ha az Eb-Csillagja az Nappal támad-fel,
Bizony vezedelmesen bánt az Szőlőkkel;
De ha akkor történnék az Hold az Halakban,
Reiménhetnők az Bornak bővséget ujobban.

Augustus.

Szép és tisztá ha az Nagy Boldog Ázsfzony napja,
Ez jel jó, mert fok Borral az ízüretnek tája.
Az mitsodás idő van szent Berthalan napján,
Az ősz is egészlen majd léfzen mind tsak olyan.

September.

Ha meny-dőg ez Hoban, s az Nap Szűzben lépik,
Bár el-hidgyed az Földre hogy fok Eső esik.
Hányszor Szent Mihály elűt az hó harmatozik,
Aannyiszor Szent György után kmet fő dre esik.

Octo

October.

Néhezen hull Fa-levél, hóf szű Télnék jele,
Fias-Tyuk le-méht után Eső tartya véle : NB.
Le-méhte előtt való Eső bőv Esztendő,
Le-mentekor ha esik, el-hidd közép-fzerő.

(NB. Ez Hónak végén való le-méhtét érted, és a' kés-
vetkezendő Esztendőre magyarázzad.)

November.

Ha most első Hő esik, avagy Septememberben,
Nem fagyos s-nedves a Föld, kár a Vereményben,
Kiváltképpen szent Márton napának hetében,
Drágaság követi azt fokszor jóvendőben.

December.

Zöld és meleg Karátson, azt szokták mondani:
Utánna fejer Flufrét azt szokta követni.
Ha Karátson éjele szép tisztá és tsendesz,
El-hidd hogy esztendőre így fok jó borod léf.

3(0)50

D₂

R₀

Rövid tanítás a' Gazdaság- nak elő-vitelében.

Valamelly veremények virágozni szoktak, az olyanokat vessd és plántáld az Hold nevésekor. Az mellyek pedig a' földben vastag gyökeresen szoktak nőni, azokat Hold fogytára vessd.

Dea' Borfót, Babot, Lentsét és Tatárkát, nem jó az Hold nevésebé vetni, mert felettéb szoktak virágozni, és egyenertlen érnek-is meg. Az mellyek pedig Hold újságán tépernek-ki a' földből, az olyanok sokára sem főnek-meg, és ugyan csak keményen szoktak maradni. Ha pedig akarod hogy edgyütt érők legyenek, Újság előtt vagy Hold töltén vessd őket. Ha pedig a' vetéskor szárazság vagy, egy étfizaka ganajas vízben áztasd-meg őket, melytől magok

magoknak kővérséget vésznek, és az maraktul-is ez illyek nem igen szoktak bántattni.

Fokhagymát, Retket, Répát, Hold újsága előtt csak két avagy harmad nappal vess, és az Hold fogytára áttad-ki a' földből. A' vörös hagymát pedig, melly az Hold nevéseben szokott fogyni, és a' Hold fogytában pedig nőni, tehát az utolsó fertálykor vessd.

Ha azt akarod hogy gömbölyég Dinnyéd és Tököd legyen, tehát egy gömbölyég Dinnyének az fejéből végy magot ki; vagy ha akarod hogy hosszú legyen, tehát edgy hosszúznak az hasából végy magot ki, de ez illyen Dinnyék igen viz izűek szoktak lenni; de hogy ha továbbá azt akarod, hogy hegyessék legyenek egy hegyes Dinnyének a' szára felől való

részéből végy magot ki, és ezeket Hold
töltekor vessed, kik kívánságod szerint
nőnek.

A Plánta mag vetéséről.

PLánta magot vész Boldog Aszfzony fo-
gontatása napja előtt az Hold nevésé-
ben, mihelyt az idő engedi, és hozzá jut-
hatz a' hidegtől és fagytól, szép időn és szá-
raz földben; mert a' vizes földben nehezen
nő. A' Plántát osztán ha lehet vagy újsá-
gon, vagy Hold nevésében Plántályad,
mert az olyan Káposzta zölden marad a'
mezőben valameddig fenn áll. Ellenben
penig a' melly Hold fogytára plántáltatik,
ideje előtt meg-sárgodik és leveleit el-hul-
lattya, hasonlo-képpen az-is, a' mely esős
időben, avagy vizes helyen plántáltatik.
A' mely Plánták az ültetés után bádgyadva
le-feküsznek, jó káposzták szoktak azok-
ból lenni. Hogy

Hogy az Hernyók Káposztádat
ne bántsák.

Az Hernyók ellen penig ezzel az orvos-
sággal ély; A' Káposzta magot a' vetéskor
Szalonna sirjával kennyed. Avagy, minek
előtte Plánta magot akarsz vetni, Farkas
bélén botsáfd által, az is bizonyos *remedi-
um* az Hernyo ellen. *Experdo crede Ruperto.*

A földi Balhák ellen való
orvolság.

A' földi Balhák ellen igen fő *remedium*,
hordass nagy Hangyákat a' veteményes á-
gyakra, kik a' földi Balhákat mind meg-
észik.

A' Varáslók ellen, kik a' fejős Mar-
háknak hasznokat el-szokták
venni.

Egynehány Sarlókat a' tűzben tűzessít-
meg, kiket téjjel olts-meg, Kén-követ és

Kormot-is tégy belé, és az után öntsd egy Pervátában, ki a' Varáslóknak elég sós léfzen, és nem fognak az után el-jöni.

Avagy, végy egy fél Sajtár tejre, a' mint ki-fejed. (egynehány tehén fejéséből való kevefett hozzá) vels egy marok söt, és felenyi kormot belé. *Item*, Valami kevés törött Tyukmony heját Bűdös küvel edgyütt tégy belé, és habard jól őszve, az után egy bokor tűzes Sarlokat ölt. meg benne, mely tejet töltösfztán egy újtehen hojagban egy töltéséren által, kösd jól be, és akaszd fel az kűrtőben az hojagot a' téjjel edgyütt, kit hadgy ottfűgni mind addig, valamig benne egy tseplészen, Ez is használ.

So-

SOKADALMAK, Felső és alsó Magyar Országban, és egész Erdélyben-is.

JANUARIUSBAN.

Kis-Karácson nap: Lőtsén; Aszalón, Székelyhidon, Váriban, Egerszegen, Tsutson, Verbon, Pátzán, Makfalván, Divinben. *Víz kereszi:* Hánosfalván, Sz. Györgyön, Váradon, Beszprinben, Szerentsen, Karasznan, Nagy árvafalván, Szentsen, Leleszt, Zilahon, űrögdön, Rima szombátban, Váfar helyen, Magyar Baradban, Kesztelen, Tekében, Simándon, Boros Jenőbe, Tsehben, Kis Egerszegen. 1. *Epiphan:* Piskolton, Nagy falván, Palotsán. *Heifőn*, Szebenben, Kő halomban, Kis Marjában, *Remete Pál*, Nitrán, Terebelt, Hadadba. 2. *Epiphan:* Sarloban. *Antal n.* Debreezenben, Bogdánban, Tapoltsánban. *Piroska n.* Szerdahelt. *Fábján Sebest.* Cassán; Mosotzon, Bátorba, Egren, Örményesen, Hufztón, Fekete Ordoba. *Vintze n.* Tályán, Nagy szombátban. *Pálfordulása n.* Szebenben, Ungvárat, Dioszeggen, Szőlőst, Góntzön, Galgotzon, Bánfi-hunyadon, Prividgyén, Szétsénben, Vépben, Podolintzon, Bőszörményben, Nagy Megyerén, Hibben, Káposztafalván, Gátz vár alatt. *Károly n.* Eperjest.

FEBRUARIUSBAN.

Gyertya szent. B. Asz, Gyarmaton, Szakmár Németi-

metiben, Pápan, Nagy Mihályban, Múfán, Sztropkon, Szombathelyen, Kőrmenden, Modron, Maroton, Szeredben, Eteden, Putnakon, Libicén. *Bálás n.* Székelyhidon, Gyaluban, Sz. Gáton, Somkereken. *Agota n.* Belényesen. Bogdánban. *Septuagesima.* Büben. *Dorotyán n.* Károlyban, Szikszon, Nagy árva falván, Torstinnán, Korponán, Bazinban, Majinban; Homonnán. *Sexagesima.* Badban, Verebélyt, Kőrmepéttert, Sz. Miklóst, Sarloban. *Bálint n.* Tasnádon, Papotzon, Egerfizegen, Veranon, Berzevitzén, Lofontzon, Ujfaluban, Ogyánban. *Susanne.* Diószegen. *Iszögös sz.* Péter. Bártfán, Nagy Győrben. *Husvagyó Kedden,* Kálloban, Etsedben, Besztertzén, Váradon, *Tűzvárdeken,* Medgyesen. *Husvagyó után való pénteken.* Tsepregben. *Mátyás n.* Kereszturban, Szepfiben, Zemlinben, Zolyombá, Vátzon, Sz. Mártonban. *Immaculit,* Késmárkon, Nemet barátban, Sopronban, Nagy szombatban, Nagy Váfonban, Kőszegen, Segesvárat, Borfon, Défen. *Herfőn,* Kő halomban

MARTIUSBAN.

Reminiscere, Kőrmefinben, Salloban, Sz. Miklóst, Kőrmepéttert, Kezdi Vásárhelt; Illyefalván, Tartsán, NagySenken. *Gergely Pápa n.* Szétsben, Harásztkereken, Sajo sz. pétert, Eédődön, Kőrmenden, Ketskernéten, Kolosvárat, Sz. Groton, Kapiban, Besprinben, Prázkiban, Tsornán, Ezdrán, Kesziben, Alfogyogyon. *Oculi,* Lótsén, Nitrán, Nagy Bányán. *Bőz közép,* Szepes Várallyán, Iglon, Székelyhidon, Margitan. *Gertrúd,* Kis várdában, Rofnon, SajtosBátban. *Laure.* Göntz n.

Rádne

Radnoton, Sároft, Korponán, Pöfönban, Dengelegyen, Vajda Hunyadon, Dereškén, Simegen, Galgócson, Sajtoskádön, Bontzhidán. Gyarmaton. *Benedik,* Szerentsen, Kereszturban, Liszkán, Vásárhelt, Leleiszt. *Gyümölcs öltö B. Afz.* Homonnán, Pápan. *Úrögdön,* Kőrmenden, Miskén, Tokajban, Báterban, Szőlőst, Gátz vár alatt. *Judica:* Piskolton, Lofon, űrmént, Nitrán, Sz. agotán, Tot újvárost. *Uránna való Trót.* Maros vásárhelyt. *Gedeon,* Sáros Patakon.

APRILISEBN.

Palmarum; Uj helyben, Putnakon, Ungvárat, Héthárfon, Berekszáft, Mádon, Aszalón, Kőhalomban, Diószegen, also Kubinban, Magyar Baradban; Simegen, Nemet új várat, Udvardon, Bátorban, Szögyénben, Ikervárat, Gyékkön, Bőszörményben, Maros újvárat; Fegyvernéken, Sarinaságon, Szoboszlón. *Ambrus n.* Tálván. *Nagy Herfőn:* Küküllő várat, Gátz vár alatt. *Nagy Kedden:* Bánfihunyadon, Fejérvárat, *Nagy Trót.* Szanton, Sztropkon, Nitrán, Kesztelen, Verebélyt, Aranyas Medgyesen, Salloban, Tsepregben, Váfaros Nâmenban Drágban. *Tiburt.* Hánosfalván, *Nagy Pént:* Sz. Gothárdon. *Husvét hely.* Olaszban, Darotzon. *Husvét kedd.* Bazinban. *Quasimod.* Tot új helybe, Kőrmenden, Vépben, Berethalomban. Sz. György n. Sz. Györgyön, Szerentsen, Rimásfetsben, Somlyon, Tsengerben, Debreztenbe, Krompakon, Nagy szombatban, Győrben, Prázkon, Zilahon, Nagy szőlőst, Tihánban, Maroton, Szétsenben, Szombathelyen, Suránban, Munkáton; Borzásban.

zásba, Szász febest, Kezdivásárhelyt, Makfalván, Buzás-
ban, Ujtordán, Belényesben, Enyickén, Póson vármegyén.
Sz. Györgyben, Tépián, Mezőszegeden. *Misericord. Do-*
min. Sélyen, Verebélyt, Varanon, Németiben, Mo-
dron, Ujfaluban. *Marкус n.* Bogdánban, Kerelő sz. Pált.
Philep. Jak. előt val. Váfar, Podolintzon.

M A J U S B A N.

Philep. Jak. Cassán, Szikszon, Gyarmaton, Kurinán,
Turon, Tekében, Tapoltsánban, Sopronban, sz. Got-
hárdon, Galgotzon, Szakmárt, Nekiben, Komáromba,
Muraiszerdahelyt, Ditső sz. Mártont, Tsornán, Karasz-
nán, Káposzta falván, Vizaknán, Divinben. *+ találása,*
Németiben, Tartsán, Várfolyon, Örményesen, Keresz-
turban, Lelezt, Sezenben, Székely kereszturban, Pri-
vidgyén, Tornán. *Gothard:* Terebest, Alfo Gyogyon.
Cantare, Knizen Makfalván. *Stanislaus,* Szétsénben,
Nagy Mihályban, Tartzalt, Osgyanban, Ungvárat, Mo-
sotzon, Tásnádon, Lofontzon, Diofzegen, Karasz-
nán, Hadadban, Régenben, Rettegen, Berekszászt. *Gordian,*
Piskolton. *Rogate* Homonnán, Bádban, Búben, Jászon,
Korponán, Szász kúfden. *Sophia,* Gálizétsben, Rima-
szombatban. *Aldozo,* Szepes Váralján, Pósonba, De-
retskén, Rosnon, Sztropkon, Keszteleen, Kis Várdában,
Vépben, Örmént, Barson, Rosenberken, Simegen, Szer-
dahelyt, Egerfzegen, Szoboszlón. *Exaudi,* Szepfiben,
Sáros parakon, Sz. Miklóst, Magyar Baradban, Sallóban,
Szógyénbe, Papotzon, Liblon, Enyeden, Bajomban, Tsik-
szerdahelyt, Tsepregen. *Orbán n.* Szentsen, Sagon.
Pünköszt n. Hánosfalván, Károlyban, Trentsénben, Ga-

plan-

lantán, Galgotzon, Pápán, Somlyon, Diofzegen, Karasz-
nán, Tsődtörtök helyt, Apátiban, Periakon, Sz. Mártont,
Regedében, Gyöngyösön, Váradon, Héthárson. *Pünköszt*
Her. Tapoltsánt, Néken, Bazinban, Boknyán. *Pünk. K.*
Fogarast, Szász várost, Banfihunyadon, Darotzon. *Ma-*
ximinus, Deregyón, *Pünk. Szerd.* Kis Marjában.

J U N I U S B A N.

Sz. Házamáság n. Eperjést, Körmenben, Mosotson,
Sz. Gothárdon, Illyefalván, Kereszturban, Nyárhidon
Bethlenben, Pápán, Moronán, Eteden, Diofzegen. *U-*
napján, Cassán, Léván, Váriban, Rina szétsben, Nagy
Györben, Szombathelyen, Sztropkon, Keszteleen, Bra-
sóban, Udvarhelyt, Lofon, Défen, Nitrán. *1. Trinit.* Kés-
márkon, Maros vásárhelyt, Nagy Bányán. *Tobias Ant.*
Berekszászt, Kolosvárat. *Vida,* Kis Várdában, Lots-
mánt, Egerfzegen, Keményben, Deretskén, Tarpán,
Gätz vár alatt. *2. Trinit.* Zolyomban, Segesvárat, Nagy
Szombathban. *Kereszt. sz. Jás,* Bártán, Kis Sezenben,
Német Baradban, Tokajban, Tordán, Aranyas Med-
gyesen, Szőlőst, Olasziban, Jostván, Alnon, Modron, Afza-
lon, Jászon, Körmenben, Szeredbe, Tót vásonban, Sajtos
kádón, Sz. Groton, Alvintzen, Makfalván, Somkereken,
Divinben. *3. Trinit.* Kezdi vásárhelyt, Szent Agotán, Kú-
köllő várat. *László Kir.* Sáros parakon, Liszkán, Tályán
Tapoltsánt, Debretzenben, Mádón, Hadadba, Tekében,
Szerdahelyt. *Péter és Pál,* Sz. Agotán, Szerentsen, Sajó
sz. Péteren, Tsengerben, Komáromban, Galgotzon, Ma-
rton, Vépben, Nagy vásonban, Homonnán; Bontzhi-
dán, Korponán, Örményesen, Pruszkon. *Sáros B. Asz.*
előt val. Váfar. Podolintzon.

J'U-

JULIUSBAN.

Sárlos B. Asz. n. Göntzön, Varanon, Uj helybē, Bátorban, Székeiyhidon, Körmenben, Pápán, Nitrán, Miskén, Maroton, Szakinán-németiben, Berentsen, Radnót, Vizaknán, Lofontzon, Szobószlon, Harasztkereken, Libicén. *ő szerint Pet. és Pal.* Réttegen, Vajda Hunyadon. *Margit.* Sopronban, Kereszturban, Szerentsen, Német új várat, Szepiben, Szánton, Rima szombatban, Füreden, Száz Medgyesen, sz. Groton, Oltiafz szonyfalván, Sélyén, Rohontzon, Radistiában, Tót Vásonban, Sztropkon, Szilat, Margitán, Palotsán. *Margitának való Vasi.* Svedlerbē. *Apollók őfalá.* Sároft, Sz. Györgyben, Póson várineg: Gátz vár alatt. *Alexius.* Majtinba. *Ill. és n.* Bélteken, Belényesben, Fogarasban. *Braxed.* Erdődön. *Mária Magdal.* Tapoltsánt, Szétsben, Szikfzon, Szálkán, Mafinán, Györben, Diofzegen, Pofonban, Tsengerben, Sz. Gothárdon, Jenőben, Bazingbán, Elztergombán, Tsengerben, Fekete Ardobán, Hadadban, Szerdahelyt. *Ch. istina.* Bogdánban. *Sz. Jakab.* Lótsén, Ungvárat, Nagy Szombatban, Naménban, Léván, Böszörményben, Kő halomban, Szakmár Németiben, Maroton Kőszegen, új Várat. *Anna.* Tokajban, Toronyán, Körmenben, Kesziben, Enyeden, Bánfihunyadon, ürögdon.

AUGUSTUSBAN.

Vásás sz. Péter. Trentsiben, Arva nagyfalván, Verebélyt, Terebél, *Ur színe való.* Szerentsen, Kereszturban, Nagy Megyeren, Majtinban. *Lőrincz.* Fperjest, Galgóczon, Sz. Martont, Prividgyén, Bresprinben, Pofonban, Göntzön.

Göntzön, ürögdon, Bádiban. Keszteleen, Ketskernét, Pápotzon, Leleiszt, Kolofvárat, Régenben; Mafinán, Diofzegen, Divinben. *Nagy Boldog aszsz.* Cailán, Kurinán, Igion; Somlyon, Turon; Szakmárt, Lebrétzenben, Nagy Mihályban, Pápán, Magyar Baradban, Szeredben, Olgánban. *Bertalan előt való Vasi.* Modron. 20. Aug. *István Kir.* Holitsban, Gyarmaton, Galanton, Vépben, Varanon, Delen, Küküllő várat, Darotzon, Hultzon, Böszörményben, Nagy Bányán, *Bertalan n.* Korponán, Kereszturban, Sz. Mártonban, Gyöngyösön, Szilat, Simegen, Kesziben, Samariában, Szögyénben, Naszvadon, Legrádon, Murai Szombatban, Bálteken, Fekete Ardobán, Maros újvárat, Szász Sebesben, Gnizen, Rohontzon, Körtmenben, Sztropkon, Bereckizást, Kerelő sz. pált. *Szeredán,* Belztertzen. *Vasárnap.* Nagy-Senken. *Lajos Kir.* Vépben, Tardeskeddin. *Agoston,* Bazinban. *János főv.* Bogdánban. Héthárton, Szétsenben, Tót vásonban, Rima Szombatban, Deretskén.

SEPTEMBERBEN.

Egyed n. Bártfán, Szentsen, Galgóczon, Váradon, Jofván, Uj-helyben, Léván, Kis Várdiban, Váriban, Német újvárat, szent Groton, Nyárhidon, Viskén, Komnyben, Egerfzegen, Tornán, Egren, Alfogyogyon, Gácztvár alatt. *Náthán.* Deregnyon. *Kis aszszony.* Szepes Várallyán, Radvánban, Györben, Szikfzon, Pápán, Körmenben, Barsón, Szombathelyen, Zolyombán, Lebrétzenben, Tordán, Fogarasban, Vizaknán, Alfó Miskolcán, Simándon. *hírnök való Vasi.* Nagy Szombatban. *Sz. t. emelése.* Hon-

monnán, Késmárkon, Károlyban, Dioszegben, űrögdon, Székelyhidon, Kereszturbán, Udvardon, Vásonban, Lofontzon, Prividgyén, Margitán, Mádon, Nagy Szebenbe, Leleszt, Kis Szebenben, Enyickén. *Euphemia*, Piskolton, Bánfihunyadon. *Lamperi n.* Dengelegen. *Mathe n.* Tokajban, Mosotzon, O várat, Krompákon, Sarloban, Kőrmenden, Kőrmesinben, Ságón, Sz. Miklósban, Kesztyelen, Szerednyén. *Kozma Demjén*, Hánosfalván, Bajomban. Sz. *Mihály n.* Szakmárt, Gyarmaton, Ungvárat, Rima Szétsben, Szilat, Pofonbán, Galgotzon, Léván, Jászón, Sz. Keresztén, Liszkan, Musinán, Maroton, Nagy Vásonban, Tsepregben, Fejér várat, Váfarhelt, Németiben, Eteden, Teplitzén, Rettegen, Krakkoban, Szegeden. Sz. *Mihály után való Vasarnap*, Nagy Faluba.

OCTOBER BEN.

Ferentz n. Káposztafalván, Kis Komáromban, Szánton, Váradon, Bazinban, Szász várost, Udvarhelt. *Diener*, Debretzenben. *Kálmán n.* Tályán, Terebél, Gál nap, Lőtsén, Tasnádon, Vátzon, Enyeden, Egerszegben, Deretskén. *Lukás n.* Tsengerben, Nagy Mihályban, Nitrán, Kőrmenden, Trentsinben, Sz. Gothardon, Apatiba, Sziken, Szentsen, Váriban, Bőzfőrményben, Lofon. *Dioszegben*, Divinben. *Orsolya n.* Bogdánban, űrögdon, Rima Szombatban, Kűszögön, Tsőtörtőkben, Bontzhidán, Szászfkizden. *Demeter n.* Papotzon, Tokajban, Muraiszerdahelt, Naménban, Németiben, Hadadban, Variánte Tornan, Murai Szombatban, Szoboszlón, Redneken. *Simon Iud. s. eldt való Vas*. Podokintzon. *Simon Iud. s.*

Nagy

Nagy Szőlőst, Belényesben, Magyar Barabban, Szőgyénben, Ovárat, Egerszegben, Alfo Lindván, Korponán, Moronán, Keczdi Váfarhelt, Nagy Szombatban, Riomfalvau.

NOVEMBER BEN.

Mind szent n. Hánosfalván, Szerentsen, Károlyban, Szepfiben, Putnakon, Berzevirzén, Dioszegben, Berekszázfban, Hibben, Maroton, Legradon, Regedében, Brasfobán, Boros Jenőben, Szakmár-németiben, Homonán, Kolosvárat, Galgotzon, Szilat, Libicen. *Imre nap*, Kis Várdában, Német Báraóban, Ujheiyben, Piskolton, Aranyas Medgyesen, Naszvádon, Vépben, Ságón, Margitán, Tekében, Balorban, Tarpán. *Lenart n.* Olasziban, Seges várat, Gesztelyen. *Márton n.* Sároost, Iglon, Szikfzon, Mádon, Bátorban, Terstinán, Sz. Márton, Pátzán, Tasnádou, Maros váfarhelt, Tartsáu, Szerdahelt, Szétsben, Kis senken, Radtsyában, Kőrmenden, Kesziben, Modoron, Barfon, Palotsán. *Márton után való Vas*. Szász halomban, Nagy Bányán. *ő szerint Márton n.* Vaída hunyadon. *Beretz n.* Sz. Groton. *Ersebet n.* Cassán, Bátorban, Harasztkéreken, Komjátiban, Szakmárt, Győrben, Sopronbau, Leleszt, Jofván, Prűszkiba, Simegen, Zolyomban, Hufzton, Turon. *Kelemen n.* Bogdánban. *Katalin n.* Bétsben, Alfo Kubinban, Kereszturbáu, Ketskemetén, Héthárfon, Bánfihunyadon, Verebél, Rohonczon, Tsornán, Alvintzen, Tsáktornyan, Bazinban, Ujváaszt, Gáczt vár alatt. *András n.* Eperjést, Debretzenben, Trentsinben, Liszkan, Roscnberken, Komáromban, Szombathelyen, őrmenden, Palafnakon, Egerszegben, Vá-

E

háros

Aras Naménban, Medgyesen, Rofnon, Deretskén, Gyánban, Radvánban,

DECEMBERBEN.

Borbála *n.* Károlyban, Mádon *Miklos n.* Szakmárt, Nagy Szombatban, Tapoltsán, Karaszán, Tordán, Sz. Mikloft Liptoban, Szászfároft, Beszprinben, Sajo fz. Pétert, Szánton, Liblon, Németújvárat, Nagy megyeren, Simándón, Fogerasban, Murai Szombatban, Etsedben, Bethlehemben, Bátorban, Detegnyón. *Bold. asz. fogari.* Kis Marjában, örményesen, Pápán, Miskén. *Otilia nap.* Piskolton. *Licza n.* Késmárkon, Váriban, Szilat, ürdg-dön, Jászon, Sztropkon, Körmenden, Nyárhídon, Kör-mesfinben, Debretzenben, Gyirgyoban, Défen, Tarpán, Gáczt váralat. 3. *Advent*, Komjátiban, Bádban, Szögyenben, Sálloban. 4. *Advent*, Korponán, Karátson *e-foi való Tsótor.* Aranyas Medgyesen, Berentzen. *Tamás nap.* Bártfán, Tokában, Nitrán, Tsengerben, Ujlakon, Maroton, Verebél, Nagy Vásonban, Putnakon, Homonán, Engitzkén, Pofon vár-megyében Sz. Györgyben. *Szombaton*; Berethaomban. *Apró Szentek*, Kis Várdában, Váfaros. Naménban. *Dávid Dio-szege.*

MAGYAR CRONICA.

A Magyar Nemzetnek emlekezetes-vifelt dolgairól.

A Nno C. 367. A Magyarok Scithiából ki-készülnek. 373. Az Tanais vizén által kelvén, tíz száz ezere Európában jönnek.

380. A Magyarok Pannoniában le-telepednek. 401. Atilla Magyar Hertzeggé tétetik. 416. Atilla Magyar Királyá tétetik. 441. Atilla Német Országot pusztította. 460. Atilla Sicambriában meg-hal, életének 114. bi-rodalmának 44. esztendejében.

461. Az után Csábá, Atillának edgyik fia, 15000. Magyarral Scithiában mene, a többi Erdélyben le-telepe-dének, kik most Székelyeknek hivattának.

744. A Magyarok másodszor jönnek-ki Magyar Or-zágban.

989. Szent István Magyar Király léfzen, és regnal 49. esztendeig.

990. A Magyarok Keresztyénekké léfznek Geysa és szent István Király idejében.

1059. Bela első, Magyar Királyá léfzen 3. esztendeig. Ennek idejében a Magyarok ismét Pogány hitre kezdé-nek állani, de a fő inditoit Bela le-vágatá.

1142. Gayfa II. Magyar Király 20. esztend. Melya Erdélyi Szászokat nagy Privilegióval meg-ajándékoz.

1146. Medgyas Erdélyben kezd épülni.
 1150. Szász Sebes Erdélyben kezd épülni.
 1160. Nagy Szeben Erdélyben kezd épülni.
 1178. Colosvárat is kezdik építeni.
 1198. Segesvár Erdélyben építtetik.
 1200. Szász-várost Erdélyben építik.
 1203. Brassó Erdélyben kezd épülni.
 1206. Besztörtzt Erdélyben kezdik építeni.
 1239. Enyed Erdélyben építtetik.
 1245. Lőtsé városa építtetik.
 1290. Cassa városa építtetik.
 1300. Fogarast Erdélyben kezdik építeni.
 1324. Carolus IV. Bártfát kezdi fundálni, és lakosít edgyüvé helyheztenni.

1342. Lajos Magyar Király 40. eszt. Ez meg-hajtá az Erdélyi Szászokat, Moldovát, Havasfal-földét, és a Rá-tzokat

1367. Sidmond Király születik. Ez az 13. Városo-kat zálogba veti Szepesben a Lengyel Királynak 37. ezer Schock-Garasban, téfzeo mostani pénzt 89000. Tallért, meg-hal 1437. 9. Decemberben.

1380. Sibáris nevű barát a Puska és Aldgyu lövést ta-lállya.

1393. Bajazates Sidmond Királyt meg-veri Nicápoly alatt.

1394. Eperjes városát kezdik kő-fallal keríteni.
 1401. Sidmond Királyt az Erdélyi István Vajda meg-fogja, ki meg-fzabadulván Magyar Országot újonnan meg-vőfzi, István Vajdát meg-öleti.

1421. Második Amurates VIII. Török Császár Bra-ssó tartományát Erdélybe pusztította, és Brassó városából az egész tanácsot magával el-vífzi, az el-maradott nép hegynek várában tartatik-meg.

1432. Amurates újobban pusztította tűzzel és fegy-verrel Brassó tartományát.

1437. Paraszt had támad Erdélyben.

1438. Albert Aultriai Hertzeg Romai Imperator, Ma-gyar és Cseh Országi Király 1. esztendeig és 9. holnapig. Amuratest ki veré Magyar Országból, és meg-vővé Dal-mátiát a Velenzéfektől.

1440. László, Lengyel és Magyar Király lévén regnált 4. esztendeig.

Albert Király fia László születik 21. Februarii, és ne-gyed-fél holnappal utánna Magyar Kir. koronáztatik.

Hunyadi János Erdélyi Vajdává tétetik.

1441. Hunyadi János Metset Békét meg-veri Erdély-ben szene Imrénél, az holott veszett 20000. Török, és 3000. Magyar.

1443. Hunyadi János Nandor Fejér-várnál le-vága 30000. Törököt.

Mátyás Király születik 24. Februarii.

1444. László Lengyel és Magyar Király veszedelme Varnonál.

1445. László Albert Király fia Magyar Király 5. eszt. Hunyadi János Magyar Országi Gubernátorrá tétetik

1448. Hunyadi János. Deszpót árul.atása által meg-veretik 18. Octobr.

1452. A Könyv nyomtatás találtatik Moguntiában.

1453. Hunyadi János Béts tartományát égeti a' Magyar Coronáért, melly Frideriknél volt. László Cseh Királya koronáztatik. Es Constantinápoli Mahumet Török Császár meg-vészi 20. Maji.

1454. László Király Brassóban megyen, onnat Budára, és ott székesben ülven, regnál 16. esztendeig.

1455. Torda Erdélyben kezdett épülni.

1456. Hunyadi János Nandor Fejér-várat meg-tartja a' Mahumet ellen.

Hunyadi János meg-hal Zemlinben.

Hunyadi László a' Ciliai Grofot le-vágja.

1457. Hunyadi László és Hunyadi Mátyás a' Ciliai Grof meg-öléséért tömlőtzen vettetnek Budán. Lászlónak harmad nap múlva fejét veszik 22. esztendőskorában, de Mátyást Bétsbe viszik. László Király is Prágában meg-hal, 10. esztendőskorában.

1458. Hunyadi Mátyást Pesten Magyar Királya választván ki-fszakadásáért a' Magyarok Pódebrádnak fizetnek 50000. aranyat.

1459. Azon Hunyadi Mátyás meg-koronáztatik.

1461. A' Török puszttitja Váradot.

1463. Mahomet el-fogja Mátyás Királyt Jajcza alatt.

1464. Hunyadi Mátyás a' Magyar Orizági Coronával, mellyet Fridericus, Császár 24. esztendeig magánáta tott vala, újjobban meg-koronáztatik.

1476. Báthori István, Erdélyi Vajda, Kinisi Pállal az Kenyer mezején 30000. Törököt vág-le, az holott Magyarok is 8000. vesztének.

1475. Bétsen Mátyás Király éhséggel vészi-meg.

1499

1490. Mátyás Király Bétsben meg-hal, 6. Aprilis, midőn uralkodott volna 33. esztendeig ditsiretessen. Azon napon Budán az Oroszlányok is mind meg-holtanak.

II. László, Cseh Királyságra választatik.

1521. Nandor Fejér-várat a' Török meg-vészi.

1530. I. Ferdinand Budát ismét meg-vészi, a' nap feje tellyességgel el-veszett.

Az Angliai Vallás Carolus V. Császár előtt, az Imperium gyűlésében ki-adatott.

Item, Szulimán Brassó tartományát puszttitja.

1541. Szulimán Császár Budát meg-vészi.

Item, Valpot, Székloft, Esztergomot, Fejér-várat és Pétsen a' Török meg-vészi.

1552. Tömös várat a' Török meg-vészi.

1566. Szigetet Szulimán Császár nagy erővel meg-foglalja, Zerényi Miklos valóban emberkedik benne, 20000. Törököt rontott alatta, de maga is fokára el-faradván és meg-sebesevén, a' 9-dik ostromon meg-öle-tik a' Vár hidgyán.

1571. Báthori István Erdélyi Vajdává tételik.

1572. II. Rudolphus Magyar Királya koronáztatik. Új tsillag támad 25 Septemberben.

1573. Kállo vára építettik.

1576. Báthori István Lnngyel Királya választatik. Es Báthori Christof Eedélyi Vajdává tételik.

1581. Báthori Christof Erdélyi Vajda meg-hal. Sidmond az fia választatik helyében.

1582. Az új Kalendáriom támad, de derekasban 1600-ban vövék-bé.

E 4

1590.

1590. Magyar Országban nagy föld indulás volt, sőt Erdélyben Brassóban oly nagy volt, hogy a' Harangok szót adtanak, és sok házak és boltok romlottanak.

1591. Botskai István Várad Generalissagrájő. Sok Egi tsudákláttanak észak felé Decemberben.

1593. Báthori Sidmond el-hajók a' Töröktől.

Item, Szinán Bassa meg-vészi Palotát.

1594. Grof Nadasdi Ferentz, Grof Zerényivel Berenstet, Szetsént, Babotsát, és más erős helyeket also Magyar Országban a' Töröktől el-vésznek.

Nagy Győr várát Szinán Bassa meg-vészi.

1595. Elztergomot Mandsfeld Grof meg-céfszi. Báthori Sidmond Lippát és Jenőt meg-véven, meg-veri Szinán Bassát Havasalföldében.

1596. Ugyan azon Grof Nadasdi Ferentz Pálfi Miklóssal és több Capitányokkal Tata várát minden magok kara nélkül *Petar* *d*ával meg-vészik a' Töröktől, és a' benczevaló Törököket mind le-vágják.

Item, Elztergomot és Vátzot meg-nyerik a' Töröktől. Hatvant is meg-vővék Maximilián által.

Item, Eger várát III. Mahumet Török Császár meg-felván más-fel száz ezer néppel, három hét alatt meg-vészi, 22. Octobr.

Item, A' Keresztes mezején Maximilián Ausztriai Fejedelem, Bathori Sidmondal és I. Tiffenbacha a' Mahomettől meg-veretnek. A' holott elsőben a' keresztyének nyerik ugyan, és szintén a' Császár Sátoráig mentenek, de a' predának efvén, a' Török azonban meg-forduván, inkább tsak tapodtatta a' rendeletlen népet. Keresztyén

refzryén

refztyén veszett 5. vagy 6. ezer, Pogány több 12. ezernél.

1598. Nagy Győr várát Isten tsudájára viszsza nyerik a' Keresztyének.

Item, Váradot a' Török hiában vitta.

1599. Báthori Sidmond Erdélyt hadgya Bathori Andrásuak, ő maga Lengyel Országban mégyen.

Item, Mihály Vajda meg-veré Báthori András hadát, 28. Octobr. ő magát is a' Cardinált meg-öle.

1600. Kanisát meg-vővé a' Török.

Básta György Mihály Vajdát ki-űzé Erdélyből.

1605. Botskai István Fejedelemségre választatik.

Rakoci Sidmond Erdélyi Gubernátorrá tétetik.

Elztergom várát a' Török meg-vészi.

Botskai István meg-békélik Rudolphus Császárral és a' két Császár között békeséget szerez 10. esztendeig. Azon esztendőnek vége felé meg-betegedvén meg-hal. Cassan hirtelen 28. Decemberben.

1607. Rakoci Sidmond Erdélyi Fejedelemmé választatik, de Erdélyből Magyar Országban menvén, Bathori Gábor léfzen Fejedelem helyette.

Item, Mátyás Ausztriai Hertzeg Magyar Királlyá koronáztatik.

1611. Bathori Gábor Szebenben bé-menvén lakosit kintsektől meg-fosztja.

1612. Rudolphus Császár és Magyar Király, Prágában meg-hal 20. Januárij.

1613. Bathori Gábor Erdélyből ki-jövén Váradra, és ott Velentze nevű utzában véletlenül meg-öletik 27. Octobr. Bethlen Gábor válaiztatik helyében.

1614. Sziláfi János és Ladányi Gergely a Bathori Gábor haláláért a' Medgyesi toronyból le-hányattatnak.

1616. Thurzo György Palatinus meg-hal, és őszán Forgáts Sidmond választatik helyébe.

1618. II. Ferdinand választatik Magyar Királlyá, őszán nagy üstökös tsillag láttatik.

1619. Bethlen Gabor Erdélyből nagy hadalajó Cassara 21. Septembr. és a' felső Magyar Országi Statufokkal ott gyűlést tart. Onnét ki-indulván 18. Septembr. és méne Ország gyűléfere Pofonban.

1620. Vátzot a' Török meg-véfi.

1621. Forgáts Sidmond Palatinus meg-hal. Thurzo Sztaniszló választatik helyébe.

Bethlen Gabor a' Magyar Coronát Zolyom várából Cassara vífzi, és onnan Etsedben.

1625. Thurzo Sztaniszló Palatinus meg-hal. Eszterhási Miklos választatik helyében.

1626. III. Ferdinand, a' II. Ferdinand fia, atya életében Sopronban Magyar Királlyá koronáztatik.

1629. Bethlen Gabor Erdélyi Fejedeleme meg-hal, 16. Novembr. regnált 17. éftzendéig.

1630. I. Rákoci György hivattatik Erdélyi Fejedelemségre.

1631. és 32. A' Parasztok Cassa környűl fel-támadván egynehány ezeren, kik a' Nemességeknek nagy károkat téfznek, de mind szép szzerrel és mind erővel le-tsendsittetnek, sokaknak fülöket és orrokat el-mettzik a' rebellionnak emlékezetéért, az ő Hadnagyok pedig Császárra Péter Cassán fel-négyletett.

1636.

1636. Szilontánál meg-űtköznek a' Magyarok a' Törökökkel,

1637. II. Ferdinand Császárra, Magyar és Cseh Országi Király meg-hal.

1642. die 4. Maji, II. Rákoci György meg atya életében az Erdélyi Statufoktul Fejedelemségre választatik

1644. I. Rákoci György nagy haddal jő ki Erdélyből, Nagy dög halál graffal Magyar Országban.

1645. Grof Eszterhási Miklos Palatinus meg-hal.

1646. 2. Octobr. A' Felséges Romai Császár, I. Rákoci Györgyvel, Erdélyi Fejedelemmel meg-békéllik, kinek hatalma alá botsát edgynehány Vármegyéket és Várakat is.

Grof Draskovitz János Pofonba Palatinussá tétetik, 1647i ő Felsége az Evangelicus Statufoknak 90. templomokat vízfza adni hágy.

Juniushan IV. Ferdinand Cseh Országi Király Pofonban Magyar Királlyá koronáztatik.

1648. Draskovitz János Palatinus meg-hal.

Itam, I. Rákoci György Erd. Fejedeleme meg-hal.

1649. Grof Pálfi Pál Pofonban Palatinussá tétetik.

1652. 24. Aug. 2' Török 4000. hat száz lovassal, Nitra Vármegyét meg-rabolván, és vízfza térvén Grof Forgáts Adám Ujvári fő Generalis ezer lovassal és 300. gyaloggal, Vezekénél eleiben álván, többet 150. rabnál meg szabadtott, holott 800. Török veszett, ő Felsége negyven három vitézi el-vezésével, az holott Grof Eszterhás László fő szolgálival és Eszterhás Ferentz, Thamás és Gáspár vitézűl el-vezett.

1654.

1654. d. 9. Juli, IV. Ferdinándus, Magyar és Cseh Ország Királya Bétsben meg-hal.

Item, Grof Pálfi Pál Palatinus meg-hal.

1655. Grof Vesselenyi Ferentz. Pofonba Magyar országi Palatinusfá tétetik.

Ugyan ott Pofonba, a' Méltóságos Austriai Hertzeg, Leopold Ignatius, Magyar Királya koronáztatik.

1657. III. Ferdinand, Romai Császár meg-hal 2. Apr.

Item, II. Rakoci György, Erdélyi Fejedelem Lengyel Országban mégyen, de szerentsétlenül jár.

Item, Juliusban a' Lengyelek Magyar Országban bécsfén Munkátsnál nagy károkat töttenek.

1659. A' Fő Vezér Mahumet Bassa Constantinápolyból Császár erejével Boros Jenő alá jött, kinek a' Várat meg-adják néki, és a' benne valokat békével botsáttya. Melly dologért a' Vice Kapitánynak harmad magával feje vétetik Váradon.

Item, Bartsai Achos a' nagy Vezértől Erdélyi Fejedelemmé tétetik. De ugyan azon esztendőben a' Fejedelemséget Kemény Jánosnak ajánlya. Ismét Anno 59. a' Török Bartsait Fejedelemségében állattya. *Resignálván* másodszor Fejedelemségét, az Erdélyi Statuoktul ugyan Kemény János Anno 60. választatik helyében, ki osztán Bartsait vadászában el-fogja, és Anno 61. Görgénből Kövár felé vitetvén az útban le-vágata, kinek Répa nevű faluban lőntemetéfe. Ugyan azon esztendőben az Török és Tatár Erdélyt rúttul égette és dulta. Kiknek jó idején a' Felséges Romai Császár, Hadi fő Generalisfát, Grof Monticuculit, edgy jeles *Armeval* eleikbe és ellenekbe küldte.

1659.

1659. Grof Homonnai György Cassai Generalisfá tétetik Pofonban.

1660. II. Rakoci György, Erdélyi Fejedelem, maga kevés számu hadaival Gyalu s- Fenes között a' Törökekkel meg-hartzolt, d. 22. Maji, holott minék-utánna maga kezével egynehány Törököt meg-ölt volna, magais négy sebekben esik, és Váradra ki-jöven, azok miatt 7. Junij meg-hal a' Várban.

Item, Ali Bassa 13. Julij meg-szállja Váradot, kinek két Bályait porral fel-vettevén, és a' benne való kevés népet igen fogyatván és erőtlentitvén, a' meg-maradott kevés nép fel-adgya a' Várat 27. Augusti, mellyet a' Török békével el-botsát.

1661. Szent Job Várat-is meg-vészi a' Török.

1662. Aldoza esőtörtökökön nagy hó és hideg vólt, az mely miatt mind a' kerti gyümölcsök, szőlő hegyek, és mezei vetemények nagy károkat szenvedtenek.

Item 6. Augusti, egész Magyar Országban oly árvizek volta k, hogy fok helyeken falukat rongtottak, ki miatt ember, marha és mezőbéli kár fok esett, kit ember ki nem mondhat, sőt néholt hegyek le-szakadási voltak.

Item, Kemény János Kutsuk Bassával meg-ütközik, de a' viadalkor lováról le-esvén, el-rapodtatik.

1663. A' Török és Tatár nagy haddal jöven Magyar Országra, kik fok ezer embereket Murvából el-visznek.

Item, Erfek Ujvár-is a' Török kezében esik.

1664. 1. Augusti, a' Felséges Romai Császár, Hadi Fő Generalisfát, Grof Monticuculit, a' Török ellen botsátván, szent Gothárdnál a' *victoriát* meg-tartya, az holott majd

hatatlan nagy hó esett, ki sok házak fedelét rontott le.

Item, Sok helyeken Városokban és Falukban, a' tűz miatt nagy károk esnek.

Item, Philipsburg az Imperiumbau Császár ö Felsége hadaitul meg-vétetik.

1677. A' Felséges Romai Császárnak harmadikszor való menyekézői *solemnitáss*a tartatik Passauban, az Felséges Neuburgumi, Leonora Magdolna Theresia, Hertzegnével.

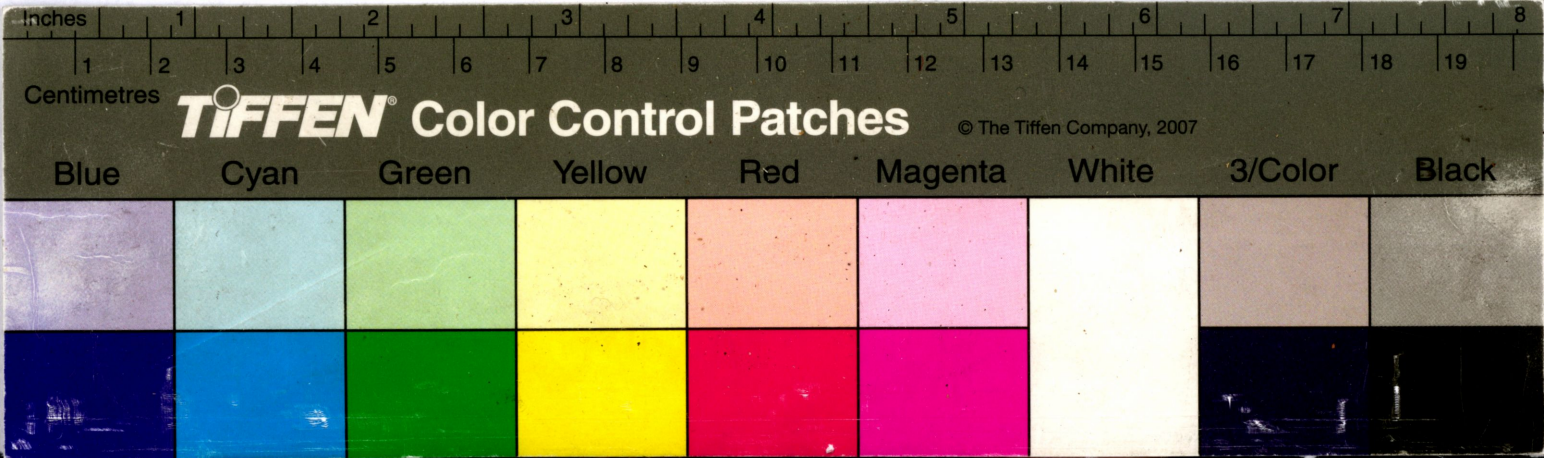
Item, Az Méltóságos Rákoczi Ferencz meg-hal.

Item, Az Nagyságos Barkoczi István ö Felségétől Grofságra emeltetik.

278

hatatlan nagy hó esett, ki fok házak fedelét rontot le.

Item, Sok helyeken Városokban és Falukban, a tűz miatt nagy károk esnek.

Item, Philipsburg az Imperiumban Császárho Felsőge hadaitul meg-vétetik.

1677. A Felsőges Római Császárnak harmadikszor való menyekezői *solennitass*a tartatik Passauban, az Felsőges Neuburgumi, Leonora Magdolna Theresia, Hertzeznével.

Item, Az Méltóságos Rákoczi Ferencz meg-hal.

Item, Az Nagyságos Barkoczi István ö Felsőgétül Grofságra emeltetik.

292
353
378

378

